

Projektnamn:	INSPIRE - Innovative Smart Sustainable Peripheral Europe
Projektägare:	REGION VÄSTERBOTTEN
RUS prioriterad område:	Prioritering 1: Västerbotten - en nytänkande och smart region
RUS delprioritering:	1.2 Digitalisering och nya lösningar
Berörda län	Västerbotten
Berörda kommuner	Bjurholm, Robertsfors, Storuman, Malå, Norsjö, Vännäs, Dorotea, Umeå, Vindeln, Nordmaling, Åsele, Sorsele, Skellefteå, Vilhelmina, Lycksele
Sökt belopp:	1 324 925 kr
Sökt projektkostnad:	3 785 499 kr
Projektperiod:	2026-07-01 - 2028-12-31

Sammanfattande beskrivning till Projektbanken

INSPIRE är ett innovativt kapacitetssupplemnadsprojekt som syftar till att stärka regionala och lokala myndigheters förmåga att tolka och hantera demografiska förändringar genom en gemensam, evidensbaserad ram. Genom att använda METRIC-verktyget utvecklat i Västerbotten (www.innovationsekosystemet.se/metric) och integrera data om demografi, diaspora-engagemang, AI-stödd analys och innovationskapacitet utvecklas praktiska planeringsmetoder. Projektet adresserar gemensamma utmaningar i NPA-regionerna, såsom ungdomsutflyttning, åldrande befolkning och minskad attraktivitet, och syftar till att förbättra strategisk beslutsfattning och policyutveckling. Genom transnationellt lärande och strategiska evenemang i Irland och Island ska projektet skapa långsiktiga, hållbara lösningar för att göra regionerna mer attraktiva och motståndskraftiga inför framtida demografiska utmaningar. En viktig associerad partner är Okayama University i Japan som vill vara med och bidra i denna fråga.

Ansökan avser medfinansiering till en ansökan till Interreg Norra Periferin och Arktis.

Förslag till beslut

BIFALL:

REGION VÄSTERBOTTEN beviljas **1 324 925** kr, dock högst **35,00 %** av godkända kostnader uppgående till 3 785 499 kr för projektet *INSPIRE - Innovative Smart Sustainable Peripheral Europe* för projektperioden 2026-07-01 - 2028-12-31. Beslutet har fattats med stöd av förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken. Medel disponeras ur anslaget 1:1.

REGION VÄSTERBOTTEN beviljar stöd av följande skäl:

Projektet ligger i linje med Västerbottens regionala utvecklingsstrategis prioritering 1 Västerbotten – en nytänkande och smart region och delprioritering 1.2 Digitalisering och nya lösningar.

Projektet uppfyller kraven fastställda i Region Västerbottens *Agenda för hållbar finansiering* och bidrar i hög grad till prioritetshöjande aspekten *Sammanhållen region* och delvis till *Hållbar regional tillväxt*.

Bedömda resultat och konsekvenser

Urvalskriterier och prioriteringar

I nedanstående två tabeller framgår hur projektet uppfyller Region Västerbottens krav och prioritetshöjande aspekter fastställda i Agenda för hållbar regional finansiering.

KRAV fastställda i Agenda för hållbar regional finansiering	Nej	Ja
Projektet är avgränsad från den sökandes ordinarie verksamhet i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats		X
Projektet har en projektlogik som visar vilka problem ska lösas, vad ska uppnås, genom vilka åtgärder projektets mål uppnås och med vilka resurser detta görs		X
Jämställdhet är integrerad i projektet		X
Mångfald inklusive integration och andra sociala aspekter är integrerad i projektet		X
Ekologisk hållbarhet är integrerad i projektet		X
Ekonomisk hållbarhet är integrerad i projektet		X

PRIORITETSHÖJANDE ASPEKTER fastställda i Agenda för hållbar finansiering	Inte alls (1)	I låg grad (2)	Delvis (3)	I hög grad (4)	I mycket hög grad (5)
Projektet bidrar till att Västerbotten är en sammanhållen region				X	
Projektet bidrar till hållbar regional tillväxt			X		
Projektet bidrar till positiva hållbarhetseffekter genom insatser som i huvudsak syftar till att hantera regionala hållbarhetsutmaningar inom jämställdhet, mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner och miljö och klimat.					

Sammanfattande bedömning

- Ansökan bedöms ligga i linje med Västerbottens regionala utvecklingsstrategis prioritering 1 Västerbotten – en nytänkande och smart region och delprioritering 1.2 Digitalisering och nya lösningar.
- Ansökan bedöms uppfylla kraven fastställda i Region Västerbottens Agenda för hållbar finansiering och bedöms i hög grad bidra till prioritetshöjande aspekten Sammanhållen region och delvis till Hållbar regional tillväxt.
- Ansökan avser medfinansiering till Interreg Norra Periferi och Arktis, i ett projekt där den svenska sökande organisationen kommer vara samordnande stödmottagare (s k Lead Partner), vilket i dagsläget bedöms vara relativt ovanligt i det aktuella EU-programmet och därmed borde uppmuntras. Samarbetsparter i Interregprojektet är Region Västerbotten (Sverige) (Lead Partner / samordnande stödmottagare), Savonia University of Applied Sciences (Finland), Western Development Commission (WDC) (Irland), och University of Iceland (Island). Associerad partner till projektet är också Okayama University i Japan.
- Enligt ansökan kommer projektet ha verksamhet i samtliga kommuner i länet. Enligt komplettering kommer detta ske via samverkan med det pågående regionala projektet VRISP (Västerbotten Regional Innovation & Science Park), som parallellt bedriver och samordnar aktiviteter inom innovationsekosystemet i hela länet. Kombinationen av fysisk närvaro (med särskilt fokus på de minsta kommunerna) och digital struktur ska enligt komplettering säkerställa att samtliga 15 kommuner kommer kunna vara sammanlänkade genom såväl INSPIRE som VRISP.
- Sökande går inte in med någon egen finansiering i projektet, enligt komplettering har bedömningen gjorts att möjlighet till egen insats, typ inkind, inte fanns i detta fall.
- Enligt komplettering bygger projektet INSPIRE vidare på sex års utvecklingsarbete inom regional utveckling, digitalisering och innovationsledning i Västerbotten. Arbetet har resulterat i METRIC-ramverket med 60 indikatorer – en mätmodell för att analysera kapaciteten i ett innovationsekosystem. Till skillnad från många andra modeller, som främst bygger på sekundärdata, samlar denna metod systematiskt in primärdata – särskilt från företagen – för att förstå vad de faktiskt behöver för att överleva och växa. Det är särskilt viktigt i glesa regioner där "one size fits all"-lösningar från storstäder inte fungerar. Metoden har snabbtestats internationellt i NPA-projektet ASTRIC tillsammans med Västra Irland och Savonia University of Applied Sciences för att säkerställa att den fungerar även i andra europeiska kontexter. Mätresultaten visar i analysrapporten att innovation måste kopplas tydligare till demografiska utmaningar – åldrande befolkning, minskad arbetskraft och utflyttning. INSPIRE stärker därför kapaciteten hos offentliga aktörer och regionala intressenter att utforma och genomföra territoriella innovationsstrategier som möter dessa omställningar.

Ersätter beslutet ett tidigare/annat beslut?

-

Resurser och finansiering

-

Bilagor

-

Beslut expedieras till

Verksamhetschef Nils Enwald

Projekt-PM

ÄrendelID
20378388Diarie-nr
REGAC 44-2026

Sammanfattning

INSPIRE är ett innovativt kapacitetssupplemningsprojekt som syftar till att stärka regionala och lokala myndigheters förmåga att tolka och hantera demografiska förändringar genom en gemensam, evidensbaserad ram. Genom att använda METRIC-verktyget utvecklat i Västerbotten (www.innovationsekosystemet.se/metric) och integrera data om demografi, diaspora-engagemang, AI-stödd analys och innovationskapacitet utvecklas praktiska planeringsmetoder. Projektet adresserar gemensamma utmaningar i NPA-regionerna, såsom ungdomsutflyttning, åldrande befolkning och minskad attraktivitet, och syftar till att förbättra strategisk beslutsfattning och policyutveckling. Genom transnationellt lärande och strategiska evenemang i Irland och Island ska projektet skapa långsiktiga, hållbara lösningar för att göra regionerna mer attraktiva och motståndskraftiga inför framtida demografiska utmaningar. En viktig associerad partner är Okayama University i Japan som vill vara med och bidra i denna fråga de har akut.

Vilket/vilka problem vill projektet lösa?

INSPIRE vill lösa de gemensamma demografiska utmaningar som NPA-regionerna står inför, inklusive ungdomsutflyttning, åldrande befolkning och minskad attraktivitet i perifera områden. Dessa problem leder till minskad arbetskraftstillgång, svagare innovationssystem och reducerad långsiktig resiliens.

Trots att regionerna i projektet delar liknande utmaningar saknar de en gemensam metod för att förstå hur demografiska förändringar påverkar regional attraktivitet och innovationskapacitet. Detta resulterar i fragmenterade innovationsstrategier och begränsad möjlighet att genomföra effektiva makroregionala prioriteringar.

Projektet avser att utveckla en gemensam, evidensbaserad analytisk grund och praktiska verktyg för att bättre tolka demografiska data, integrera dessa insikter i strategiarbete och stärka institutionell kapacitet för att skapa mer attraktiva, hållbara och resilienta regioner.

PROJEKTPARTER i Interreg NPA-projektets kontext:

Lead Part; Region Västerbotten, Sverige

PP; Savonia University of Applied Sciences, Finland

PP; Western Development Commission (WDC), Western Ireland

PP; University of Iceland, Island

Förväntat resultat av projektet på kort och lång sikt

På kort sikt förväntas projektets planerade aktiviteter, såsom dataanalys, kapacitetssupplemning och deltagande i transnationella evenemang, öka målgruppens förståelse för hur demografiska förändringar påverkar regional attraktion och innovationssystem. Detta ska leda till att myndigheter och regionala aktörer får tillgång till konkreta verktyg och metodik för att tolka och använda demografiska insikter i strategisk planering. Dessutom förväntas aktiviteterna främja ökad samverkan, kunskapsutbyte och strategisk anpassning mellan regionerna, vilket stärker deras förmåga att utveckla hållbara och inkluderande strategier för att möta demografiska utmaningar.

På lång sikt förväntas projektet bidra till att målgruppen, främst regionala myndigheter, kommuner, universitet och företagsstödorganisationer, stärker sin förmåga att integrera demografiska insikter i strategisk planering och policyutveckling.

Detta i sin tur, ska leda till mer hållbara och resilienta samhällen med ökad förmåga att behålla och attrahera invånare, inklusive unga och talangfulla personer, vilket i sin tur stärker de regionala ekonomi- och innovationssystemen.

I samhället i stort förväntas projektet bidra till att kunna hantera och i vissa fall motverka negativa demografiska trender, samt skapa mer inkluderande och attraktiva livsmiljöer i perifera regioner, vilket främjar långsiktig social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. På lång sikt också väcka mer frågor vad för samhälle vi vill leva och bo i hela livet i relation till digitala lösningar men också analoga.

Målgrupp

Projektets målgrupp inkluderar främst offentliga myndigheter och regionala aktörer i NPA-regionerna, såsom regionala utvecklingsorganisationer, kommuner, universitet, forskningsinstitut, företagsstödorganisationer och andra regionala strategiska aktörer och även politiker.

Dessa målgrupper kommer att dra nytta av de utvecklade analysverktygen, strategiska insikterna och kapacitetsuppbyggnadsmetoderna för att förbättra sina strategier för att hantera demografiska förändringar, attrahera och behålla talang samt stärka regional attraktivitet och resiliens.

Projektet riktar sig också indirekt till den bredare allmänheten i regionerna, eftersom målet är att skapa hållbara och inkluderande samhällen som kan attrahera och behålla invånare i framtiden.

Projektets hållbarhetsaspekter

Hållbarhetsaspekter är integrerade i INSPIRE-projektet genom att fokusera på att stärka regionernas långsiktiga förmåga att hantera demografiska förändringar på ett hållbart sätt, vilket främjar social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Projektet bidrar till att utveckla evidensbaserade verktyg och strategier för att skapa resilienta och attraktiva samhällen, där innovation - för vad man kommer anse är framtidens tillväxt och utveckling kanske håller på att skifta - ska ske i samklang med hållbarhetsmål där man värdesätter andra unika värden.

Dessutom vävs jämställdhet och demokrati in i projektets processer genom att säkerställa inkluderande deltagande, könsbalanserade aktiviteter och att olika grupper, oavsett ålder och socioekonomisk bakgrund, ges möjlighet att påverka.

Genom att inkludera diaspora-engagemang, retention-kunskap, AI-baserad dataanalys och gemensamma strategiska handlingsplaner främjas en inkluderande och resurseffektiv utveckling som stärker regionernas förmåga att möta framtidens utmaningar på ett hållbart sätt, i linje med EU:s och de regionala hållbarhetsmålen.

Kostnadsbudget

Kostnadsslag	Totalt
Personal	2 792 700
Kontor och administration	418 905
Externa tjänster	154 989
Resor och logi	418 905
Summa kostnader	3 785 499
Projektintäkter	
Summa faktiska kostnader	3 785 499
Bidrag annat än pengar	
Summa bidrag i annat än pengar	0
Summa totala kostnader	3 785 499

Finansieringsbudget

Finansiär	Totalt
Total offentligt bidrag annat än pengar	0
LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN, Interreg Northern Periphery and Arctic	2 460 574
Total offentlig kontantfinansiering	2 460 574
Total offentlig finansiering	2 460 574
Total privat bidrag annat än pengar	0
Total privat kontantfinansiering	0
Total privat finansiering	0

Finansiering	Totalt
Region Västerbotten 1:1	1 324 925